Lichidare şi desfacere totală

CADOURILE CELE MAI UTILE

numai la

MAGASINUL

"La Vie Parisienne"

83, Calea Victoriei, 83 (colţ cu Strada Fântânei)

singurul magazin autorizat de către onor. Camera de Comerţ cu No. 6941 din 12 Noembrie a. c.

de a lichida cu PREŢURI NEMAI POMENITE DE EFTINE

STOFE cele mai moderne
GABARDINE
POPELINE
OTOMANURI

VELOUR DE LANA
MATASURI
DUBLURI
ATLAS de PLAPAMI

VELOUR CHIFFON
ZEFIRURI
PANZETURI
etc. etc. etc.
VELOUR a cote toate culorile

Preţurile cele mai eftine

GRABIŢI-VA!! NUMAI PENTRU SCURT TIMP!!

Crăciunul sub ocupaţie

In ajun se afişase de dimineaţă ordonanţa comandaturii prin care se vestea populaţiei că guvernatorul a încuviinţat ca în seara ajunului, dela miezul nopţii până a doua zi dimineaţă, măcelarii să vândă carne la oricine ar voi să cumpere.

Am pornit-o şi eu la miezul nopţii — nu mai văzusem carne dela 23 Noembrie st. v., ziua intrării nemţilor în Capitală — la una din măcelăriile dela Făgădău, cel mai apropiat punct de aprovizionare dela locuinţa mea din vremea aceea.

Aci lumea aştepta de mult, făcând coadă doi câte doi, sub paza unui soldat neamţ cu baioneta la armă.

Să iau loc la rând, veneam departe de tot şi înţelegeam că am s'aştept mult; să mă lipsesc şi să mă înapoiez acasă, mă gândeam la carne şi mă cutremuram la ideia să mă'ntorc acasă cu mâinile goale, când pe a doua zi n'aveam nici o'mbucătură de carne şi când ai mei ştiindu-mă plecat în scopul acesta, m'aşteptau să viu cu mâinile pline.

M'am hotărît şi am intrat în rând, iar după mine s'au adăogat alţii şi alţii, aşa că după vre-o jumătate de ceas de unde eram coadă devenisem mijlocul coloanei ce se întindea de-alungul trotuarului până aproape de locuinţa de azi a colegului Cosco.

De acum, aşteaptă băiete!

Aveam la cot cu mine o bucătăreasă cu un coşuleţ mic pe mână, căruia nu i-a tăcut gura toată nopticica; în spatele nostru un negustor flecărea şi el de zor cu tovarăşu-i de cot, un funcţionar care nu se putuse refugia. Noroc că în faţă-mi aştepta ca şi noi un domn bine îmblănit cu care am intrat repede în vorbă şi cu care tot vorbind despre câte nimicuri toate şi fumând ţigară după ţigară, ne-a mai trecut de urât.

Şi mi-aduc aminte bine, se lăsase un ger straşnic şi cu toţi şoşonii d'ăi din vremuri bune, şi cu toată blana şi mănuşile tot din vremuri bune, pisam zăpada îngheţată de sub picioarele mele, mărunt de tot şi apăsat ca şi cum aş fi încercat un brăuleţ năbădăios, de şi numai de aşa ceva nu-mi ardea în noaptea aceea de pomină pentru moralul meu zdrobit.

Şi vecina mea de cot, bucătăreasa, pierzând răbdarea că nu-i mai venea rândul, că o răzbise gerul şi că n'avea cu cine mai flecări, pentru că de la o vreme vecinii plictisiţi nu-i mairăspundeau, la început exprimă dorinţa de a se lipsi de carne şi a pleca acasă, dar mai pe urmă se răzgândi şi angajă tratative cu o cunoştinţă din faţa ei, tocmai peste câteva şiruri mai departe, ca să treacă lângă ea, dar în clipa când să-şi pună planul în execuţie, se produse protestarea energică a celor ce se vedeau astfel deposedaţi de un drept aşa de greu câştigat şi aceasta atrase atenţia prusacului băţos,—ce se plimba înfipt de par'că avea numai baionetele în burtă,—care intervenind răstit şi brutal, repezi înapoi pe jupâneasa cea flecară, — cu toate protestele ei, din cari neamţul nu'nţelegea o iotă,—cu şase şiruri mai îndărăt de locul ce ocupase.

Se lumina de ziuă când ne-a venit rândul să măcelaro drodo venit şi nouă rândul la măcelar. Ne-am ales unmai cu câte două kilograme, fiindcă se lăcomiseră prea mult cei dinaintea noastră şi acum carnea era pe sfârşite.

Cu carnea îngheţată la subţioară, am mai stat aşa ca preţ de un pătrar de ceas de vorbă cu noul meu prieten şi când să ne despărţim, după ce ne-am urat sărbători mai milostive, auzim pe măcelar strigând la şirul de lume ce aştepta să-i vină rândul, să plece că se isprăvise carnea. Şi erau peste 50 de inşi cari pierduseră o noapte întreagă ca să nu se aleagă cu un dram de carne.

Am apelat cu prietenul meu la toţi cari ne înfruptasem înnaintea acestor nenorociţi, ca să dăm fiecare jumătate din provizia noastră, dar nu s'au găsit să consimtă decât încă cinci în afară de noi ceeace ar fi însemnat nimic.

Pe la 8 dimineaţa am ajuns acasă în ziua Crăciunului, dar nu venisem cu mâna goală, aşa că în ziua aceea cele două kilograme de carne ne-au dat iluzia că mâncăm de Crăciun în familie şi în ţara noastră.

V. B.

—o XIX o—

Colorile şi arta pictorului

— CATEVA AXIOME —

Arta de a picta nu-i decât arta de a exprima invizibilul prin vizibil (Fromentin)

Arta e armonia; armonia e analogia contrastelor, analogia de ton, de linie; tonul este luminosul şi întunecatul; linia, adică direcţiunile pe orizontală.

Duşmanul oricărei picturi e cenuşiul.

Inlăturaţi toate colorile pământoase.

Verdele şi violetul: aceste tonuri nu trebue să fie amestecate pe paletă, ci e bine să fie trecute unul după altul.

Superioritatea verdelui pe o pajişte (tablou) e datorită faptului că această coloare e obţinută dintr'o mulţime de colori verzi de diferite nuanţe.

Siguranţa României

Sentinela de la Nistru

In timp ce pe malurile albastre ale lacului Leman şi în toate capitalele civilizatului Occident, se făuresc visuri măreţe pentru fericirea viitoare a omenirei; pe când în jurul meselor verzi se iscălesc tratate, ai căror semnatari, în sufletul lor generos şi umanitar, se încântă cu mirajul unei păci perpetue şi universale; în timp ce pretutindeni, în ajunul sărbătorilor creştineşti, nu răsună decât cuvintele de înfrăţire, siguranţă, neagresiune, dezarmare, colo pe Nistru, cuprins îngheţat de gerul aspru, pierdut în mijlocul nămeţilor care se aştene deasupra câmpiei ca un linţoliu neîndurător, stă de strajă santinela română.

Soarta Românului a fost să lupte neîncetat. Abia se potolise înăvălirile barbare, când dela Sud se ivi trufaşa semi-lună cu oştile sale neînvinse. Timp de veacuri a stat de strajă Românul ca şi sentinela de astăzi dela Nistru. Duşmanii însă l'au copleşit şi până mai deunăzi fiii aceluiaş neam tânjeau sub trei dominaţiuni vrăjmaşe. Dar ziua desrobirii a sunat, şi odată cu dânsa s'a răspândit în lume şi vestea că nu va mai fi de acum decât pace şi înfrăţire; şi nu-i vine a crede ostaşului dela Nistru că mâine poate îşi va depune arma, pentru a-şi folosi vânjoasele lui braţe numai pe ogorul său mănos.

Conferinţele internaţionale se întrunesc, se sfătuesc şi hotărăsc. Comisiuni de experţi se înjghebează, se adună, clădesc opere măreţe. Le place visătorilor secolului acesta să croiască o omenire nouă. Nici odată nemiloasele nevoi materiale n'au copleşit mai dureros omenirea şi nici odată n'au răsărit de pretutindeni mai mulţi şi mai aprigi urmăritori de vise. Dar Românului, care a suferit robia în lungul atâtor veacuri şi care astăzi îşi vede încă pământul ameninţat de duşmani cari roesc şi înăuntru şi înafară, nu-i este îngăduit să se lase pradă visurilor. Pe când din toate părţile, cu înfrigurare, se încheie pacturi de arbitraj şi neagresiune, cu scopul de a se statornici siguranţa zilei de mâine, ostaşul Român nu se poate bizui de cât în propria lui putere şi pe Nistru stă de veghe.

Sentinela dela Nistru este astăzi simbolul românimii, căci întregul neam are de a sa datorie să vegheze asupra viitorului acestei ţări. Fără şovăire, zi cu zi, să fim treji; ca şi ostaşul dela Nistru să ne facem fiecare datoria cu cinste şi bărbăţie. Şi pentru aceasta se cere mai presus de toate oţelirea conştiinţei naţionale şi patriotismul nostru fără preget, pe deasupra oricărei patimi de clasă sau partid.

O. Gr. I.

Ordonanţa d-lui căpitan

Căpitan Cenuşă tocmai primea raportul companiei, când sergentul de zi intră zorit în cancelarie, abia ţinându-şi răsuflul.

— Să trăiţi, d-le căpitan...

— Ce-i sergent? îl întrerupse răstit căpitanul.

— Să trăiţi, d-le căpitan, pe soldatul Mănăilă l-am găsit spânzurat în magazia cumpăniei, şi numai cu o mână de suflet l-am dus la fermelie....

Fără să-l mai asculte, căpitanul Cenuşă luă repede chipiul şi cravaşa de pe masă şi ieşi grăbit, îndreptându-se spre infirmeria regimentului.

Acolo, pe un pat, soldatul Mănăilă abia revenit în simţiri, rotea asupra celor din prejur priviri rătăcite.

Căpitanul se apropie încet de el şi cu o voce părintească, abia îndrăzni să-l întrebe: Bine, Mănăilă, se poate să-mi faci una ca asta? De ce ai vrut să te spânzuri?

Soldatul la auzul acestor cuvinte, recunoscând glasul căpitanului său, se ridică cu greu într'un cot şi murmură încet şi obosit:

— E grea miliţia...

— Ei, e grea, îl întrerupse căpitanul, dar camarazii tăi cum o fac? Tu nu vei fi mai altfel de cât ceilalţi. Nu te-am pus doar să sfarmi pietre de moară...

Luând apoi pe doctor de braţ trecu în odaia de alături.

— Dragă doctore, îmi faci cel mai mare serviciu trimiţându-l la spitalul militar. Imi aştept avansarea din zi în zi, continuă el pe un ton prietenesc, şi îţi închipui în ce mare încurcătură m'ar pune sinuciderea acestui nătăfleaţă în ochii şefilor...

— Bine, d-le căpitan, răspunse medicul regimertului; să ştii că după amiazi îl şi expediez la spitalul militar.

— O, cât îţi mulţumesc! şi strângându-i călduros mâna medicului, se întoarse la companie.

După vre-o cinci zile dela această întâmplare, căpitanul Cenuşă venind la cazarmă se încrucişă în curtea regimentului cu soldatul Mănăilă.

La vederea lui încercă o impresie nu tocmai plăcută, dar se stăpâni.

— Ei, Mănăilă, ce faci pe aci?

— Să trăiţi, d-le căpitan, am fost trimis iar la companie.

— Vra să zică, te-ai făcut sănătos, reluă părinteşte căpitanul. Cred că ţi-a trecut gustul să te mai spânzuri!

Soldatul Mănăilă abia stăpânindu-şi lacrămile răspunse:

— Să trăiţi d-le căpitan, tot nu mi-am schimbat gândul să mă omor...

Cpitanul rămase câteva clipe zăpăcit, apoi recăpătându-şi sângele rece, zise:

— Ei bine, Mănăilă, dacă găseşti miliţia aşa de grea, uite, te iau ordonanţă la mine...

In seara aceea chiar, vechea ordonanţă era trecută la front, iar soldatul Mănăilă îi luă locul.

Trecuseră vre-o două săptămâni de când Mănăilă era ordonanţă.

Par'că se mai înseninase la faţă, şi în ochii lui mari, negri, citeai dorul de viaţă. Greutăţile miliţiei trecuseră ca un vis urât.

Intr'una din seri, pe când spăla vasele, soţia căpitanului Cenuşă îl surprinse stând cu spălătorul în mână, drept, ţeapăn şi cu privirea pierdută în gol. Se apropie încet de el, şi bătându-l pe umăr îl întrebă:

— Ce, nu te împaci nici cu serviciul ăsta, Mănilă?

El tresări, se întoarse, apoi răspunse oftând:

— Nu din cauza asta vreau să mă omor, coniţă...

— Cum? Ce-ai spus? întrebă ea grăbită şi abia putându-şi ascunde emoţia...

Fără a mai aştepta răspunsul, se întoarse în casă, şi i se păru un an până se întoarse căpitanul din oraş.

A doua zi Mănăilă era pus sub cea mai straşnică supraveghere. Nu mai avea dreptul să intre prin camere, ca altă dată, să scuture praful sau să măture prin odăi. Era lăsat în voia sa. La bucătărie orice cuţit sau obiect care ar fi putut servi ca armă era confiscată seara de către soţia căpitanului, ferestrele erau bine zăvorite şi uşa închisă cu cheia pe dinafară. Paza bună, trece primejdia rea.

Soţia d-lui căpitan însă, slăbea văzând cu ochii; tot menajul nu-l făcea de cât ea singură, pe când ordonanţa Mănăilă se îngrăşase de nu mai încăpea în piele. Devenise astfel sclava ordonanţei.

Căpitanul Cenuşă, la rândul său, trebuia să îndure şi el această stare îngrijitoare de lucruri. Zi şi noapte îşi muncea gândul cum să se poarte, ca nu cumva ordonanţei să-i vie gustul să se sinucidă înainte de a-şi fi văzut avansarea. Dar avansarea par'că întârzia într'adins.

In fiecare seară rupea cu nerăbdare foile din calendarul atârnat de perete, în odaia de culcare.

Şi în această atmosferă se scurgeau zilele, săptămânile şi lunile.

In sfârşit sosi şi ziua liberatoare.

In ziua aceea, căpitanul Cenuşă se simţea mulţumit şi bine dispus.

Dis de dimineaţă împărtăşi această veste şi soţiei sale. La auzul ei, par'că i se ridicase o greutatea de pe suflet.

După plecarea soţului la cazarmă, ea scobori ca o furtună scările jos la bucătărie, unde îl găsi pe Mănăilă fumând liniştit din pipă, poate mai liniştit ca nici odată.

Blândă şi cu accente mângâioase în glas, de par'că s'ar fi temut să nu-şi supere ordonanţa, îi zise, cu un aer ca se silea să pară trist:

— Ştii, Mănăilă, că astăzi ţi se împlineşte termenul de militărie, vra să zică trebue să ne părăseşti?

Mănăilă, scoţându-şi alene luleaua din gură, dând domol din cap, răspunse liniştit şi nepăsător:

— Nu cred, coniţă; am pus de gând să mă reangajez în oştire...

E. C. Decusară

—— XOX ——

„Regina vodca"

IN RUSIA DOMNEŞTE IAR VODCA

Mai acum câteva săptămâni s'a reînfiinţat în Rusia domnia „reginei vodca", detronată în timpul războiului. Se ştia dela început că hotărîrea guvernului de a lăsa iar liber consumul alcoolului va avea consecinţe din cele mai grave, dar această măsruă era totuşi necesară în interesul finanţelor statului. In scurt timp s'au şi ivit fenomene caracteristice cari nu sunt posibile decât în Rusia.

Ziarul „Pravda" din Moscova dă câteva exemple în această privinţă. In capitala unui guvernământ din nordul Rusiei, spre pildă, există un debit de rachiu, care poartă firma „Testamentul lui Lenin".

In gubernia Ivano-Vosnesenok se încasează un surplus de 15 copeici pentru fiecare sticlă de vodcă. Acest venit este destinat înfiinţării unui muzeu „Lenin".

In unele regiuni miniere, parte din salariile muncitorilor se plăteşte în vodcă!

Excesele provocate de beţie sporesc mereu, mai ales la oraşe.

—— X X X ——

MOZAICURI

O ARMATA IN SCHIMBUL CATORVA ZIBELINE. — Pentru doamnele care au negrăita fericire de a purta pe umerii lor albi o frumoasă blană de zibelină, care atinge astăzi preţuri fantastice, reproducem acest episod extras din faimosul roman „Le Chanson de Rolland": Trădătorul Ganelon, oferind regelui păgân Marsile să-i predea pe Rolland, pe Olivier, 12 pairi şi floarea armatei lui Carol Magnu, acela îi dete în schimb mai multe piei de zibelină, care valorau peste 500 livre aur şi târgul se făcu.

Naţionalismul şi arta

Unii cred că nu există — teoreticianii artei pentru artă — nici un fel de legătură între naţionalism şi artă. Totuş, în adâncul creaţiunii, în avântul inspiraţiei, artistul este al neamului său. Intotdeauna Homer nu uita că-i grec; Virgiliu — mai ales— că e roman, Corneille că e francez; Gothe că e geman, Shakespeare, că e englez şi Tolstoi, că e rus. In cele mai generalizatoare opere ale lor, ei rămân ai naţiei, care i-a născut şi i-a educat în sânul său.

La noi noţiunea de scriitor avea un înţeles peiorativ. Poetul sau artistul era un fel de boem, de ţigan lăutar care cântă sau cerşeşte la poarta boerilor sau a burghezilor. Aşa au fost consideraţi scriitorii multă vreme şi în clasa de sus, majoritatea îi dispreţuia pentru sărăcia lor, îi ignora pentru umilinţa lor, şi-i necinstea pentru neputinţa lor.

La noi, scriitorul nu era cel mai de seamă reprezentant al naţiunii, aşa cum la mormintele proaspăt deschise ale lui Zeronoski şi Reymont se închină, de la preşedintele republicei poloneze, până la cel mai umil ţăran.

Marile suflete ale lui Bălcescu, Grigore Alexandrescu, veşnic tânărul Bolintineanu, incomparabilul Eminescu, au fost de puţini apreciaţi şi cunoscuţi în viaţa lor.

Latinitatea, ideia de patrie şi de românism este opera scriitorilor noştri, dela vechii cronicari prin Bălcescu, Kogălniceanu, Alexandri, Ion Ghica, Alexandrescu până la Eminescu. Naţionalitatea şi Statul român sunt opera lor.

In concepţia de azi a lumii, chiar şi cea dela noi, scriitorii reprezintă naţiunea, sunt rezultanta durerilor, bucuriilor, aspiraţiunilor unui popor. Pe autorul „Melancoliei" nu-l preocupa soarta neamului „Dela Nistru pân'la Tisa"? Pe adâncul meditativ, pe neîntrecutul fabulist Alexandrescu, nu-l uimea „Umbra lui Mircea, la Cozia", cu acele versuri atât de inspirate?

Naţionalitatea este fondul creaţiunii. Ce operă e mai frumoasă ca Faust, sau Hermann und Dorothea, care e mai englez de cât Falstaff, Hamlet sau chiar Macbeth? Nu sunt adevăraţi vizionari ruşi: contele Bezukoff (din Războ şi Pace); Levin şi Nataşa (din Ana Karenin; Prinţul Nekludoff (din Juvière)?

Dacă n'am reproduce realitatea ambiată, ceeace, ne-a impresionat mai mult, dacă nu ne-am ocupa mai mult de noi de cât de alţii (sau în aceiaş măsură ca şi cu alţii), desigur că n'am fi de loc scriitori sau artişti.

Sub prisma suferinţei proprii, pricepi pe-a altuia; iubind poporul tău, iubeşti umanitatea şi în aceiaş măsură.

Naţionalismul este paza artei acel naţionalism zdravăn, bazat pe cea mai pură tradiţie şi pe cel mai sănătos sentiment de conservare.

Numai profeţii mincinoşi, şarlatanii, necinstiţii caută o contradicţie între naţionalism şi artă. Adevărul, însă, este că arta este naţională şi numai naţională. Chiar muzica — a cărei limbă este universală — caracterul ei etic este naţional.

De aceea nu se poate închipui un scriitor care să lucreze cu duşmanii poporului său, să fie o canalie sau un instrument de corupere.

Scriitorul este naţionalist, ori de câte ori e nevoe,—fie sub steag, fie în vremuri de restrişte sau de triumf. Cazuri de originali sau de detracaţi sunt excepţii, care dovedesc o parte putredă sau supra-rafinată a unei literaturi sau civilizaţii; psihoze trăinde într'un organism veşnic sănătos.

Ion Foti

—— XXX ——

Bibliografii

— „Pribeag în ţara mea" de colonel Gorsky, (Editura Cartea Românească) descrierea peripeţiilor prin cari au trecut trei ofiţeri români, fugiţi din captivitate spre a ajunge în Moldova.

— *La théorié des phénomènes colloïdaux* de J. Loeb, membru al institutului Rockefeller pentru cercetări medicale.

— *Notiţe Mitologice* de Dr. Kiriac (Cartea Românească). O completare definitivă a importantei şi voluminoasei lucrări clasice „*Mitologia*", pe care autorul a scris-o numai din dorinţa de a putea fi folositor tineretului studios şi celor ce vor să se iniţieze în frumoasele creaţiuni ale antichităţii.

— A apărut „*Călăuza Istorică*" despre sfintele mănăstiri şi schituri ale judeţului Prahova: *Sinaia, Ghighiu, Predealul, Zamfira, Susana, Cheia, Crasna, Lespezi, Brebu.* Preţul 15 lei trimis franco recomandat de monahul Petru Pavlov, mănăstirea Ghighiu (Prahova) prin Ploeşti.

— Răsăritul Nr. 3.

— Prichindel „închide-ochii", povestiri de Andersen, trad. de Natalia Negru.

— Revista *Radiofonia*, tonul I, nr. 4.

— A apărut la *Cartea Românească* vol. II din Trilogia spiritualistă a d-lui Ing. C. Stănulescu, intitulat: *Spiritismul subiectiv.*

— *Foaia Tinerimii*, anul IX, Nr. 23.

— *Renaşterea*, scene istorice, de contele Gobinean, trod de A. Toma. 60 lei.

— *Italia modernă* de R. Ortis. 60 lei.

—— XXX ——